

JEL: I23, M41

КУКОБА Андрій

аспірант,

ДННУ «Академія

управління», Україна,

ORCID: 0000-0002-8105-497X

фінансового

zsleshz@gmail.com

Andrii KUKOBA

PhD student,

SESE "The Academy of Financial

Menegement", Ukraine,

МОДИФІКУВАННЯ РІЗНОВИДІВ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

MODIFICATIONS IN REPORTING TYPES FOR BUSINESS ENTITIES CORPORATE MANAGEMENT

Анотація: Аргументовано про значну кількість груп різновидів внутрішньої управлінської звітності, що не завжди сприяє спрощенню та уніфікації такої звітності. Обґрунтовано доцільність групування внутрішньої звітності залежно функціональної структури управління суб'єктом господарювання

Ключові слова: управлінська звітність, управлінський облік, класифікація звітності

Abstract: It is pointed out that there are many groups of internal management reports, which does not always facilitate the simplification and unification of those reports. Is justified that the opportunity to consolidate internal reports according to the functional management structure of the business unit.

Keywords: management reporting, management accounting, classification of reporting

Тисячолітнє існування технологій обліку витрат і доходів господарської діяльності дозволило накопичити колосальний багаж методів та підходів до такого обліку, а також різновидів документів, що ми називаємо звітами. У більшості випадків тлумачення поняття «звіт» під ним розуміють певний документ, що надає інформацію про результати будь-якої діяльності або стан певного об'єкта чи динаміку процесу (процесів). Оскільки протягом навіть короткого свого існування будь-який суб'єкт господарювання для своїх потреб або на запити інших суб'єктів суспільних відносин складає багато різних звітів, які у своїй масі утворюють сукупність документів, що ми називаємо звітністю. І скільки таких документів, як внутрішніх для суб'єкта господарювання, так і зовнішніх для нього, з метою оптимізації процесів звітування та забезпечення однорідності й достовірності звітної інформації, здійснюють класифікацію звітів за різними ознаками.

Класифікаціями різних явищ, у тому числі і звітності суб'єктів господарювання, за останнє століття займалось значна когорта вчених. Лише у ХХІ сторіччі в Україні для цілей наукових узагальнень аспекти управлінської звітності публічно розглядали Бутинець Ф. Ф. [2], Колос І. В. [3], Коноваліхіна Т. О. [4], Кузнецова С. А. [5, 6], Куцик П. О. [8], Ластовецький В. О. [9], Нападовська Л. В. [11] та інші. Кожен з науковців здійснював власну, потрібну для певного дослідження, класифікацію документів звітності. В. Ластовецький виокремив: виробничі та комерційні звіти [9]. Д. Лисенко [10] пропонує поділити управлінську звітність на три блоки: управлінська звітність про фінансовий стан, результати діяльності та зміни фінансового стану підприємства (бюджет доходів і витрат, кошториси витрат підрозділів, виробничий план, бюджет руху грошових коштів,

платіжний календар, інвестиційний план тощо); управлінська звітність за ключовими показниками діяльності; управлінська звітність про використання бюджетів підприємства (звіти про рух грошових коштів, про доходи та витрати, про виробничі капітальні вкладення тощо). П. Куцик пропонує утворити такі групи звітів: загальна управлінська звітність, яка складається відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; внутрішня управлінська звітність про операційну діяльність; внутрішня управлінська звітність за центрами відповідальності [8]. Дехто групує звітність за ознаками обсягу звітності, її змісту, за видами діяльності, за форматом, рівнем і частотою представлення [1] або змістом інформації, рівнями управління, обсягом інформації, формами представлення [12]. Також є класифікації звітності, визначені органами державного управління.

Кожна класифікація звітності відповідає певній меті, як правило, дослідницькій. Однак мало класифікацій, які підпорядковані цілям діяльності суб'єкта господарювання і майже не має таких, що відповідають цілям та функціям управління таким суб'єктом. А саме за такими ознаками слід систематизувати та структурувати документи внутрішньої фірмової звітності.

За таких умов при проведенні уніфікації внутрішньої звітності буде легше виявляти і ліквідовувати дублювання та нагромадження зайвої інформації в звітах, позбуватися перехресних даних в них, забезпечувати максимальну інформативність за мінімуму показників тощо. За основу такого класифікування можна обрати сукупність спеціальних функцій управління [7], яка наводиться у матриці цілей та функцій управління суб'єкта господарювання, і відповідно до неї komponувати матрицю звітних документів внутрішньої управлінської звітності.

Таким чином утворюються сукупності загальної функціональної управлінської звітності та локальної функціональної управлінської звітності. Локальна звітність будується на специфічних диференційованих показниках та інформаційних даних, а загальна на масштабованих із сукупності локальних показників та інформаційних даних. Загальна функціональна звітність повинна будуватись із загальновідомих і зрозумілих показників та інформаційних даних.

Оскільки матриця цілей і функцій управління суб'єкта господарювання формується залежно від конкретних цілей його діяльності у розрізі загальних функцій менеджменту, утворюючи табличну інтерпретацію інтеграції «дерева цілей» і «дерева функцій», склад звітності буде максимально відповідати інтересам топ- і мідлменеджерів, та мати специфічну інформацію, яку навіть за мінімуму даних буде розуміти лише фахівець певної сфери діяльності. Такий підхід дозволяє скорочувати обсяги даних і обмежувати коло розповсюдження внутрішньокорпоративної інформації особами, що повинні з такою інформацією працювати.

Література:

1. Адамов Г. Внутренняя управленческая отчетность: принципы, виды и методы составления [Текст] / Г. Адамов, Н. Адамова // Финансовая газета (рег. выпуск). – 2007. – № 30

References:

1. Adamov H. Vnutrenniaia upravlencheskaia otchetnost: pryntsypy, vydy y metody sostavleniya [Tekst] / H. Adamov, N. Adamova // Fynansovaia hazeta (reh. vypusk). – 2007. – № 30
2. Bukhhalterskyi upravlinskyi oblik [Tekst] : pidruch. / F. F. Butynets, T. V. Davydiuk, N.

2. Бухгалтерський управлінський облік [Текст] : підруч. / Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Давидюк, Н. М. Малюга, Л. В. Чижевська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Житомир : Рута, 2002. – 480 с.

3. Колос І. В. Звітність як елемент системи управління підприємством / І. В. Колос // Економіка та держава. – 2006. – № 8. – С. 26–31

4. Коноваліхіна Т. О. Управлінська звітність в системі обліково-аналітичного забезпечення менеджменту ресторану / Т. О. Коноваліхіна // Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства : наук.-практ. конф. 23–24 жовт. 2009 р. – Львів : Львівська політехніка, 2009. – С. 55–56

5. Кузнецова С. А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери / С. А. Кузнецова // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1(7). – С. 270–279

6. Кузнецова С. А. Управлінська бухгалтерська звітність: проблеми створення / С. А. Кузнецова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 11. – С. 15–24

7. Кукоба В. П. Організаційне проектування підприємств : монографія / В.П.Кукоба — К. : КНЕУ, 2009. — 270 с

8. Куцик П.О. Сучасне трактування, склад і особливості формування управлінської звітності підприємства / П.О. Куцик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2014. № 797. С. 248-254

М. Maliuha, L. V. Chyzhevska. – 2-he vyd., pererob. i dop. – Zhytomyr : Ruta, 2002. – 480 s.

3. Kolos I. V. Zvitnist yak element systemy upravlinnia pidpriemstvom / I. V. Kolos // Ekonomika ta derzhava. – 2006. – № 8. – S. 26–31

4. Konovalikhina T. O. Upravlinska zvitnist v systemi oblikovo-analitychnoho zabezpechennia menedzhmentu restoranu / T. O. Konovalikhina // Oblikovo-analitychne zabezpechennia systemy menedzhmentu pidpriemstva : nauk.-prakt. konf. 23–24 zhovt. 2009 r. – Lviv : Lvivska politehnika, 2009. – S. 55–56

5. Kuznetsova S. A. Intehrovana upravlinska zvitnist: hlobalni vyklyky ta lokalni rishennia v epokhu noosfery / S. A. Kuznetsova // Ekonomichnyi nobelivskyi visnyk. – 2014. – № 1(7). – S. 270–279

6. Kuznetsova S. A. Upravlinska bukhgalterska zvitnist: problemy stvorennia / S. A. Kuznetsova // Bukhgalterskyi oblik i audyt. – 2008. – № 11. – S. 15–24

7. Kukoba V. P. Orhanizatsiine proektuvannia pidpriemstv : monohrafiia / V.P.Kukoba — K. : KNEU, 2009. — 270 s

8. Kutsyk P.O. Suchasne traktuvannia, sklad i osoblyvosti formuvannia upravlinskoï zvitnosti pidpriemstva / P.O. Kutsyk // Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politehnika». Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku. 2014. № 797. S. 248-254

JEL D04

ТЕПЛЮК Марія

к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва

КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна,

ORCID: 0000-0001-6823-336X

КОЛОСІНСКА Анна

Студентка 4 курсу,

КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна

e-mail: maria_6.11@kneu.edu.ua,
kolosinskaanna201@gmail.com

tutskatanya@gmail.com

Mariia TEPLIUK

Ph.D. in Economics, Associate Professor, KNEU
named after Vadym Hetman,
Ukraine

Anna KOLOSINSKA

Student, 4th year,
KNEU named after Vadym Hetman, Ukraine